

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

Nr ewid. 76/99/P 98 216/DAP

INFORMACJA

o wynikach kontroli

**Działania administracji publicznej w celu minimalizacji skutków tzw.
efektu „Roku 2000” na funkcjonowanie sfery publicznej w Polsce**

Warszawa

maj

1999r.

SPIS TREŚCI

I	CZĘŚĆ OGÓLNA	1
1	Charakterystyka kontroli	1
2	Synteza ustaleń kontroli	3
3	Uwagi i wnioski	9
II	CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA	10
1	Analiza stanu prawnego	10
1.1	Ogólne przepisy prawa dotyczące odpowiedzialności w centralnych i terenowych organach administracji ogólnej za funkcjonowanie systemów informatyki	10
1.2	Zadania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie systemów informatyki	12
2	Istotne ustalenia kontroli	13
2.1	Działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji jako koordynatora działań w administracji rządowej dla przystosowania systemów łączności, informatyki oraz sterowników do PR2000	13
2.2	Działania mające na celu minimalizację tzw. efektu „Roku 2000” podjęte w ministerstwach, urzędach centralnych oraz w Narodowym Banku Polskim	18
2.3	Działania mające na celu minimalizację tzw. efektu „Roku 2000” podjęte w nowo powstałych 16 urzędach wojewódzkich	27
III	OPIS POSTĘPOWANIA KONTROLNEGO I DZIAŁAŃ PODJĘTYCH PO ZAKOŃCZENIU KONTROLI	33
Załącznik nr 1	- Wykaz jednostek kontrolowanych	
Załącznik nr 2	- Podstawowe akty prawne	
Załącznik nr 3	- Zestawienie informacji o działaniach ministerstw, urzędów centralnych oraz Narodowego Banku Polskiego w celu minimalizacji skutków tzw. efektu „Roku 2000”	
Załącznik nr 4	- Zestawienie informacji o działaniach urzędów wojewódzkich w celu minimalizacji skutków tzw. efektu „Roku 2000”	

INFORMACJA

o wynikach kontroli działalności administracji rządowej w celu minimalizacji skutków tzw. efektu „Roku 2000” na funkcjonowanie sfery publicznej w Polsce

I. CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Charakterystyka kontroli

Kontrola Nr P/98/216 „Działania administracji publicznej w celu minimalizacji skutków tzw. efektu „Roku 2000” na funkcjonowanie sfery publicznej w Polsce” została podjęta z inicjatywy własnej Najwyższej Izby Kontroli.

Celem kontroli było zbadanie stanu przygotowań oraz realizacji zadań związanych z przystosowaniem systemów łączności, informatyki oraz systemów sterowniczych (sterowników)¹ w jednostkach organizacyjnych administracji państwowej, bankowości i ubezpieczeń społecznych do zmiany daty na rok 2000 dla minimalizacji efektu „Roku 2000” na funkcjonowanie sfery publicznej w Polsce.

Kontrola przeprowadzona została przez NIK w Ministerstwach: Spraw Wewnętrznych i Administracji; Obrony Narodowej; Transportu i Gospodarki Morskiej; Zdrowia i Opieki Społecznej; Finansów; Edukacji Narodowej; Gospodarki; Kultury i Sztuki; Łączności; Ochrony Środowiska; Zasobów Naturalnych i Leśnictwa; Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej; Sprawiedliwości; Pracy i Polityki Socjalnej; Skarbu Państwa oraz w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych; Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego; Głównym Urzędzie Statystycznym i Narodowym Banku Polskim.

W Ministerstwie Spraw Zagranicznych - dane dotyczące problemu „Roku 2000” uzyskano podczas kontroli - Wykonanie budżetu państwa w 1998 roku, część 32.

Ponadto ww. kontrolą objęto również wszystkie urzędy wojewódzkie. Kontrolę przeprowadzono w okresie od 16.11.1998 r. do 2.03.1999 r. i objęto nią okres od 1.01.1998 roku do czasu zakończenia czynności kontrolnych w poszczególnych jednostkach objętych kontrolą.

¹ Systemy sterownicze (sterowniki) - układy elektroniczne, obsługujące urządzenia techniczne, które wykorzystują pomiar czasu rzeczywistego realizowanego przez sprzętowy zegar systemowy.

Efekt „Roku 2000” zwanego również „milenijną pluskwą” wynika stąd, że z nadejściem roku 2000 komputery oraz sterowniki, mogą błędnie zinterpretować zmianę roku z 1999 na 2000, ze względu na dwucyfrowy zapis dat. Do końca nie wiadomo jak dokładnie zachowa się system komputerowy osiągając datę 1 stycznia 2000 roku. Dwucyfrowy zapis roku 2000 - „00” może być zinterpretowany zarówno jako rok 2000, jak też jako rok 1900 czy 1980 albo komputer może cofnąć się do daty, kiedy program został po raz pierwszy zainstalowany.

Ponadto istotną datą jest również 29 lutego 2000 roku, gdyż wielu programistów nie uwzględniło tego, że rok 2000 jest rokiem przestępnym i z tego też względu wiele programów może nie przyjmować tej daty.

Efekt „Roku 2000” dotyczy dużych systemów komputerowych (*jak np. komputerowe sieci urzędów*) jak i komputerów osobistych i stanowisk komputerowych, które znajdują się na biurkach większości pracowników w wielu instytucjach. Ponadto zagraża zarówno starym systemom komputerowym jak i nowym, jeśli te ostatnie nie były tworzone z uwzględnieniem zmiany tysiąclecia.

Należy zaznaczyć, że efekt „Roku 2000” nie ogranicza się jedynie do oprogramowania komputerów (w wąskim słowa tego znaczeniu). W istocie, zagrożenie obejmuje funkcjonowanie nie tylko systemów informatycznych, ale także systemów sterowniczych (sterowników). Najlepszym przykładem są windy i systemy wentylacyjne, których system funkcjonowania może zależeć od sterownika. Innymi mniej oczywistymi przykładami są skarbce bankowe oraz podzespoły samochodowe kontrolowane przez sterowniki.

Najbardziej pesymistyczne scenariusze przewidują, że wraz z nadejściem roku 2000 w wyniku awarii systemów komputerowych:

- ustaną dostawy ciepła i elektryczności,
- przestaną działać centrale telefoniczne,
- staną stacje uzdatniania wody i oczyszczania ścieków,
- zostanie sparaliżowana komunikacja,
- stracone zostaną bazy danych dot. rejestru skazanych, pacjentów szpitali, dane policyjne, dane dotyczące klientów banków itp.,
- zawieść mogą komputerowe systemy księgowe,
- mogą działać niepoprawnie urządzenia wojskowe obsługujące własne środki uzbrojenia.

Należy zaznaczyć, że jest to jedynie scenariusz zdarzeń, który może lecz nie musi mieć miejsce. Aby temu zapobiec należy przedsięwziąć odpowiednie działania.

Dopiero w marcu 1999 roku został opracowany przez Radę Informatyki - Narodowy Plan Działania w sprawie Problemu Roku 2000 zawierający wykaz zadań jakie powinny zostać zrealizowane w celu minimalizacji skutków tzw. efektu „Roku 2000”. Plan uznaje za konieczne zapewnienie współpracy wszystkich sił politycznych i instytucji w kraju (w szczególności prezydenta, premiera, parlamentu, Narodowego Banku Polskiego, administracji rządowej i lokalnej) oraz zapewnienie szybkiej wymiany informacji w kraju i na poziomie międzynarodowym.

2. Synteza ustaleń kontroli

Uwaga: Dane zawarte w syntezie dotyczą okresu objętego kontrolą, tzn. do 29 stycznia 1999 roku

1. Prace nad przystosowaniem do PR2000 systemów łączności, informatyki oraz sterowników, do I kwartału 1998 roku były prowadzone w jednostkach kontrolowanych jedynie sporadycznie, przy okazji wymiany bądź zakupu wyposażenia.

Ustalono, że datą graniczną dla podjęcia działań w administracji publicznej stanowi powołanie Zespołu ds. PR2000 w poszczególnych jednostkach, zgodnie z pismem z dnia 23.04.1998 r. Ministra SWiA rozesłanym do kierowników jednostek administracji publicznej, w którym określono potencjalne zagrożenia wynikające z zaistnienia ww. problemu oraz zalecono sposoby ich zapobieganiu.

Do wyjątków zaliczyć należy działania podjęte przez były Urząd Wojewódzki w Gdańsku, w którym od 3.09.1994 r. działał w ramach Ośrodka Informatyki - Terenowego Banku Danych, Zespół powołany m.in. w celu dostosowania infrastruktury „teleinformatycznej” urzędu do PR2000.

(str. 13, 19, 27)

2. **Wyniki kontroli wykazały, że żadna ze skontrolowanych jednostek organizacyjnych administracji państwowej, bankowości i ubezpieczeń społecznych do dnia zakończenia kontroli NIK nie zakończyła realizacji zadań związanych z przygotowaniem systemów łączności, informatyki oraz sterowników do zmiany daty na rok 2000. Najlepiej przygotowaną instytucją, z 19 objętych kontrolą urzędów centralnych, jest Narodowy Bank Polski. Zabezpieczenie systemów łączności,**

informatyki oraz sterowników i infrastruktury technicznej przed skutkami problemu „Roku 2000” wymaga jednak zakończenia rozpoczętych w NBP testów i modyfikacji sprzętu komputerowego oraz oprogramowania przed dniem 1 stycznia 2000 r., dlatego też szczególnej wagi nabiera w tej sytuacji przestrzeganie opracowanych harmonogramów przewidujących osiągnięcie stanu gotowości NBP w terminie do dnia 30 czerwca. **Do najgorzej przygotowanych jednostek zaliczyć należy m.in. - Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, gdzie np. nie sporządzono harmonogramu działania, nie zakończono inwentaryzacji w przedmiotowym zakresie, nie oszacowano kosztów związanych z przystosowaniem ministerstwa do PR2000.**

Spośród 16 skontrolowanych urzędów wojewódzkich za najlepiej przygotowany do zminimalizowania tzw. efektu „Roku 2000” można uznać Urzędy Wojewódzkie: Małopolski i Pomorski, w których m.in. powołano zespoły ds. PR2000, powstały jednolite harmonogramy działania, przeprowadzono inwentaryzację w przedmiotowym zakresie, oszacowano koszty związane z przystosowaniem urzędu do PR2000.

Do najgorzej przygotowanych urzędów wojewódzkich należą - Śląski i Mazowiecki, w których m.in. nie powołano zespołów odpowiedzialnych za przystosowanie urzędów do PR2000, nie przeprowadzono inwentaryzacji w ww. zakresie, nie sporządzono harmonogramów działań. (str. 18-33)

3. Stwierdzono, że zaawansowanie stanu realizacji zadań związanych z przystosowaniem systemów łączności, informatyki oraz sterowników do zmiany daty z 1999 na 2000 r. było wyraźnie zróżnicowane. **Spośród 19 jednostek centralnych, w 1 jednostce (Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej) nie przeprowadzono nawet prac związanych z inwentaryzacją ww. sprzętu, a w 4 (Ministerstwo Łączności, Ministerstwo Ochrony Środowiska, Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, Ministerstwo Transportu i Gospodarki Morskiej) - nie zakończono tego rodzaju prac. W 2 urzędach wojewódzkich, (Mazowieckim oraz Śląskim) - inwentaryzacja nie została przeprowadzona, natomiast w 5 (Warmińsko-Mazurskim, Lubuskim, Wielkopolskim, Opolskim, Podkarpackim) - ww. czynności zostały przeprowadzone w sposób budzący wątpliwości (np. ilość zinwentaryzowanego sprzętu nie zgadzała się z faktyczną liczbą eksploatowanego znajdującego się w urzędzie). (str. 19-20, 27-29)**

4. **Nie wszystkie ze skontrolowanych jednostek dysponowały niezbędnym harmonogramem prac dostosowawczych** mającym na celu uodpornienie znajdującego się w instytucji sprzętu i oprogramowania na tzw. efekt „Roku 2000”. **Harmonogramów nie posiadało 5 spośród 19 jednostek centralnych** (ponadto w Ministerstwie Gospodarki - harmonogram był dopiero w fazie opracowania) **oraz 8 spośród 16 urzędów wojewódzkich.** (str. 20-21, 29)
5. **Testy wykazujące, który sprzęt i oprogramowanie jest odporny na efekt „Roku 2000” przeprowadzono w 18 z 19 skontrolowanych jednostek centralnych. Czynności tych nie przeprowadzono w Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej.** W Ministerstwie Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej ograniczono się do przeprowadzenia testów tylko komputerów wyposażonych w system operacyjny Novell. **Spośród 16 skontrolowanych urzędów wojewódzkich, w 7 testów nie przeprowadzono w ogóle, w 4 w niepełnym zakresie, a tylko w 5 w pełnym zakresie.** (str. 21-22, 29-30)
6. W budżecie na 1999 rok nie przewidziano żadnych wydzielonych środków na sfinansowanie prac związanych z minimalizacją PR2000. Wydatki związane z ww. problemem były finansowane ze środków przewidzianych w budżetach poszczególnych jednostek.

W 4 Ministerstwach: Edukacji Narodowej; Łączności; Transportu i Gospodarki Morskiej; Zdrowia i Opieki Społecznej oraz w 7 urzędach wojewódzkich: Mazowieckim; Kujawsko-Pomorskim; Zachodnio-pomorskim; Łódzkim; Lubuskim; Lubelskim; Podkarpackim nie oszacowano kosztów prac dostosowawczych, mających na celu uodpornienie lub wymianę znajdujących się w instytucji systemów łączności, informatyki oraz sterowników. W tej sytuacji nie można było określić jak wysokie będą koszty związane z uodpornieniem na tzw. efekt „Roku 2000” w skontrolowanych jednostkach. (str. 22-23, 30-31)
7. Prace związane z przygotowaniem systemów łączności, informatyki oraz sterowników do poprawnego funkcjonowania w roku 2000, zarówno w samych ministerstwach, urzędach centralnych oraz wojewódzkich, jak też w ich jednostkach organizacyjnych, podległych i nadzorowanych, a także tych dla których są organem założycielskim, bądź właścicielskim, powinny być monitorowane w celu zapewnienia poprawnego funkcjonowania ww. jednostek po dacie krytycznej.

Monitorowanie w ww. zakresie było realizowane na bieżąco przez ministra, prezesa w 15 na 19 skontrolowanych ministerstw i urzędów centralnych. Tylko w 5 urzędach wojewódzkich prace w ww. jednostkach były monitorowane przez wojewodę na bieżąco.

W odniesieniu do jednostek dla których skontrolowane podmioty są organem założycielskim, bądź właścicielskim, **ograniczono się głównie do ich poinformowania o zagrożeniach wynikających z PR2000**, czego przykładem są działania podjęte przez Ministerstwo Skarbu Państwa oraz Ministerstwo Gospodarki.

Dodać należy, że w sytuacji kiedy brak harmonogramów prac dostosowawczych, monitorowanie realizacji poszczególnych zadań jest co najmniej utrudnione - jeżeli nie wręcz niemożliwe. (23-25, 31-32)

8. **Spośród 35 skontrolowanych jednostek tylko 28 (w tym 13 urzędów wojewódzkich) deklaruje, że oprogramowanie i sprzęt znajdujący się w instytucji będzie dostosowany do działania po 31 grudnia 1999 r.**

W wielu instytucjach pozostały do wykonania jeszcze liczne prace związane z koniecznością dostosowania sprzętu i oprogramowania dla zapewnienia bezawaryjnego funkcjonowania po 31 grudnia 1999 r. Stanowi to podstawę do przewidywania pojawienia się realnych zagrożeń związanych z efektem „Roku 2000” we wszystkich tych przypadkach, gdzie poszczególne zadania nie zostaną wykonane w planowanych terminach. (załącznik nr 3,4)

9. **Stwierdzono, że Planem Awaryjnym, zapewniającym poprawne funkcjonowanie jednostki na wypadek najbardziej pesymistycznej wersji wydarzeń dysponował jedynie Narodowy Bank Polski oraz 2 urzędy wojewódzkie (Podlaski, Małopolski).** (str. 26-27, 32-33)

10. **Samodzielnie, własnymi siłami rozwiązywać zamierza problemy związane z PR2000, 5 spośród 19 jednostek centralnych, pozostałe korzystają lub zamierzają skorzystać z możliwości zlecenia realizowania niektórych zadań wyspecjalizowanym firmom informatycznym. 7 urzędów wojewódzkich nie zamierza korzystać z pomocy z zewnątrz przy dostosowywaniu systemów łączności, informatyki oraz sterowników do wymogów związanych z zagadnieniami tzw. efektu „Roku 2000”.**

Podkreślenia wymaga fakt, iż z angażowania wyspecjalizowanych firm informatycznych, konsultantów korzystają lub będą korzystać m.in. Narodowy Bank Polski, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Finansów, Główny Urząd Statystyczny, których zakres informatyzacji jest szczególnie duży i doceniane są przez kierowników tych instytucji zagrożenia związane z możliwością wystąpienia efektu „Roku 2000”. (str. 25-26, 32)

- 11. Na pozytywną ocenę zasługują działania organizatorskie podjęte przez MSWiA w celu minimalizacji skutków tzw. efektu „Roku 2000” na funkcjonowanie ministerstw, urzędów wojewódzkich oraz innych podmiotów administracji państwowej.** Powołany w marcu 1998 roku w MSWiA Zespół Koordynujący rozwiązanie problemu przystosowania systemów łączności i informatyki w jednostkach administracji rządowej do zmiany daty na rok 2000, m.in. poinformował ministrów, kierowników urzędów centralnych i wojewodów o zagrożeniach wynikających z PR2000, przedstawił zalecenia odnośnie działań jakie powinny być podjęte, aby zapobiec tym zagrożeniom, zebrał informację i na ich podstawie opracował i przedstawił Ministrowi SWiA „Raport na temat stanu przygotowania administracji rządowej do rozwiązywania problemu „Roku 2000” w systemach teleinformatycznych”. W ocenie NIK w wyniku tych działań, Minister SWiA dysponował niezbędnymi informacjami - wg. stanu na dzień 15 września 1998 r. - o stanie przygotowań do PR2000 administracji rządowej w Polsce. Ponieważ do czasu zakończenia kontroli NIK w MSWiA (tj. 8.01.1998 r.) nie podejmowano dalszych działań monitorujących realizację zaleceń Zespołu Koordynującego, Najwyższa Izba Kontroli w wystąpieniu pokontrolnym do Ministra SWiA z dnia 26.02.1999 r. wnioskowała o zebranie aktualnych informacji o przygotowaniach jednostek administracji rządowej do PR2000.

Dodać należy, że do czasu zakończenia kontroli NIK nie istniał plan działań mający na celu minimalizację tzw. efektu „Roku 2000” dla całej administracji publicznej. Natomiast w wyniku realizacji zaleceń Zespołu Koordynującego w poszczególnych ministerstwach, urzędach centralnych i wojewódzkich opracowane zostały jednostkowe harmonogramy prac w ww. zakresie.

Za niedostateczne lub niepełne należy uznać niektóre działania odnoszące się do omawianego problemu, w ramach samego resortu MSWiA oraz w stosunku do jednostek bezpośrednio mu podległych. Nie sporządzono Planu Awaryjnego i nie zatwierdzono harmonogramu działań dostosowawczych. Stwierdzono także, że z opóźnieniem były

wykorzystywane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji możliwości pozyskania środków finansowych z Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju na sfinansowanie niektórych działań związanych z problemem „Roku 2000”. (str. 12-18)

12. Stan przygotowania każdej ze skontrolowanych jednostek w celu uodpornienia na zagrożenia związane z tzw. efektem „Roku 2000” oceniony został w wystąpieniach pokontrolnych skierowanych do jej kierowników. (str. 33-35)

Z informacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji rozpatrzonej na posiedzeniu Rady Ministrów w 4 maja 1999 r. wynika, że wg stanu na połowę kwietnia 1999 roku:

- **postęp prac jest niezadowalający,**
- **nie jest doceniane znaczenie Planu Awaryjnego,**
- **obawy budzi nieadekwatny do potrzeb i zaniżony szacunek kosztów prac dostosowawczych, dotychczasowy poziom zaangażowania środków finansowych oraz niewystarczająca rezerwacja środków w budżetach jednostek na rok 1999.**

„W celu przeciwdziałania przyczynom zagrożeń wywołanych przez PR2000 w Polsce, na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 13.04. br. ustanowiono koordynatora w osobie Ministra SWiA. Jako Przewodniczący Komitetu Rady Ministrów do Spraw Zarządzania w Sytuacjach Kryzysowych rozdziela odpowiednie zadania już istniejącym organizacjom, odpowiedzialnym za bezpieczeństwo Państwa, ustanawia osoby/instytucje odpowiedzialne za koordynację prac oraz wspiera ich działania przez zespoły eksperckie.”

Przygotowany został Harmonogram realizacji Narodowego Planu Działania w sprawie PR2000.

3. Uwagi i wnioski

1) Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli wszystkie ministerstwa, urzędy centralne oraz wojewódzkie, które nie przeprowadziły inwentaryzacji (lub inwentaryzacja była w fazie realizacji) sprzętu komputerowego, oprogramowania oraz wszelkiego sprzętu sterowanego za pomocą sterowników - w którym może wystąpić tzw. efekt „Roku 2000” powinny zdecydowanie przyspieszyć prace w tym zakresie. Jest to pierwsze działanie, jakie należy wykonać, aby mógł być realizowany sugerowany przez MSWiA plan działania na rok 1998 i 1999 mający na celu minimalizację negatywnych skutków wynikających ze zmiany daty z 1999 na 2000.

- 2) We wszystkich skontrolowanych jednostkach, w których nie opracowano harmonogramu działania mającego na celu minimalizację PR2000 - powinien zostać sporządzony harmonogram działań dostosowawczych, określający daty zakończenia poszczególnych prac dostosowawczych. Umożliwi to w każdej instytucji bieżące monitorowanie stanu zaawansowania prac oraz kontrolę terminowości realizacji działań w skali całego resortu, a tym samym dostrzeżenie zagrożeń i możliwość przeciwdziałania im.
- 3) Konieczne jest wykonanie niezbędnych testów funkcjonowania sprzętu komputerowego, oprogramowania jak również innych urządzeń sterowanych sterownikami, które pomogą w określeniu skali problemu w każdej jednostce. W wyniku tych testów niezbędne jest sporządzenie wykazu systemów i urządzeń nie gwarantujących poprawnej pracy po dacie krytycznej i podjęcia odpowiednich decyzji o wymianie, poprawieniu lub rezygnacji z funkcjonującego w danej instytucji sprzętu i oprogramowania.
- 4) Zapewnić należy stałe monitorowanie postępu prac związanych z przygotowaniem instytucji oraz jej jednostek podległych i nadzorowanych do „Roku 2000”.
- 5) Celowe jest ponowne przeprowadzenie przez MSWiA ankiety mającej za zadanie uaktualnienie danych odnośnie zaawansowania prac w jednostkach administracji rządowej, bowiem MSWiA dysponowało wprawdzie niezbędnymi informacjami w sprawie przygotowania do tzw. efektu „Roku 2000” administracji rządowej w Polsce, ale według stanu na dzień 15.09.1998 r.
- 6) Konieczne jest opracowanie procedur awaryjnych (Plan Awaryjny) w związku z możliwością wystąpienia tzw. efektu „Roku 2000” zarówno we wszystkich jednostkach, które nie mają pewności, że są w pełni odporne na możliwość wystąpienia zagrożeń związanych ze zmianą daty 1999 na 2000 r., jak również w pozostałych, bowiem dotknięte mogą być zagrożeniami spowodowanymi przez inne jednostki z którymi współpracują lub z których usług korzystają (może wystąpić tzw. efekt domina)
- 7) Należy podjąć działania mające na celu uzyskanie potwierdzeń (np. certyfikaty) od dostawców o odporności użytkowanego w instytucjach sprzętu i oprogramowania narażonego na ww. problem.
- 8) Konieczne jest oszacowanie ważności systemów używanych w poszczególnych instytucjach, wymagających modyfikacji, określenie wielkości środków finansowych potrzebnych na dostosowanie ich do pracy po dacie krytycznej.

Określenie przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji sposobu realizacji czynności wyszczególnionych w punktach: 4, 6, 7, 8 umożliwi ujednolicenie działań oraz zaoszczędzi czas urzędom, które będą mogły skorzystać z jednolitych wzorców i adaptować je do swoich warunków.

II. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

1. Analiza stanu prawnego

1.1. Ogólne przepisy prawa dotyczące odpowiedzialności w centralnych i terenowych organach administracji ogólnej za funkcjonowanie systemów informatyki

Za funkcjonowanie systemów informatyki w poszczególnych ministerstwach odpowiadają właściwe komórki organizacyjne wyszczególnione w statutach ministerstw nadanych przez Prezesa Rady Ministrów w drodze rozporządzenia. Zgodnie z art. 39 ust. 3 pkt. 2 lit. f ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów² (zwanej dalej ustawą o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów) w każdym ministerstwie powinna być utworzona komórka organizacyjna, biuro, wydział lub wyodrębnione stanowisko do spraw informatyki. Bezpośredni nadzór nad ww. komórkami organizacyjnymi w ministerstwie sprawuje dyrektor generalny, który zapewnia prawidłowe wykonywanie zadań określonych przez ministra, sekretarza stanu i podsekretarza stanu (art. 39 ust. 4 ustawy o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów). Szczegółowy zakres zadań, tryb pracy i organizację wewnętrzną komórki organizacyjnej ministerstwa określa regulamin organizacyjny nadany przez ministra.

² Dz.U. Nr 106, poz. 492 ze zm.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 obowiązującej do 31 grudnia 1998 r. ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o terenowych organach administracji ogólnej³ (zwanej dalej ustawą o terenowych organach administracji ogólnej), urząd wojewódzki był aparatem pomocniczym wojewody. Organizację urzędu wojewódzkiego określał statut ustalony przez wojewodę w drodze zarządzenia, który podlegał zatwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw administracji - Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (art. 33 ust. 1 i 2 ww. ustawy). Prezes Rady Ministrów w rozporządzeniu z dnia 15 października 1996 r. w sprawie ramowego statutu urzędu wojewódzkiego⁴ ustalił, że wydziały i inne wymienione w ramowym statucie równorzędne komórki organizacyjne powinny być utworzone we wszystkich urzędach wojewódzkich (§ 1 ust. 2 ww. rozporządzenia). Jak wynika z ramowego statutu urzędu wojewódzkiego, stanowiącego załącznik do ww. rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów, dyrektor generalny urzędu wojewódzkiego m.in. „zapewnia sprawne funkcjonowanie urzędu, tworzy warunki działania, a także ustala organizację pracy urzędu”. Zgodnie z ramowym statutem urzędu wojewódzkiego w jego skład powinien wchodzić - utworzony zależnie od potrzeb - wydział lub inna komórka organizacyjna albo samodzielne stanowisko pracy, prowadzące sprawy dotyczące koordynowania spraw informatyki urzędu wojewódzkiego, jednostek podporządkowanych wojewodzie oraz innych jednostek wojewódzkich - w ramach uprawnień wojewody wobec całej wojewódzkiej administracji publicznej.

W dniu 1 stycznia 1999 r.⁵ weszła w życie ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie⁶ (zwanej dalej ustawą o administracji rządowej w województwie), która zastąpiła ustawę o terenowych organach administracji ogólnej. Organizację zespolonej administracji rządowej w województwie określa statut urzędu wojewódzkiego nadany przez wojewodę, zatwierdzony przez Prezesa Rady Ministrów (art. 29 ust. 1 i 2 ww. ustawy). Do czasu nadania statutu na podstawie ustawy o administracji rządowej, w województwie obowiązywał tymczasowy statut urzędu wojewódzkiego nadany, na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące

³ Dz. U. z 1998 r. Nr 32, poz. 176.

⁴ Dz. U. Nr 123, poz. 580.

⁵ Art. 3 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wejściu w życie ustawy o samorządzie powiatowym, ustawy o samorządzie województwa oraz ustawy o administracji rządowej w województwie (Dz.U. Nr 99, poz. 631).

⁶ Dz.U. Nr 91, poz. 577.

administrację publiczną,⁷ przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej, na wniosek Delegata Rządu, który był zobowiązany do opracowania projektu.

1.2 Zadania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie systemów informatyki.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie objętym kontrolą wykonuje funkcje nie tylko w ramach swojego urzędu ale również w odniesieniu do innych organów administracji rządowej.

Zadania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji były określone w ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędzie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji⁸ oraz sprecyzowane w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1997 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji⁹.

Jak stanowił art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędzie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, do zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji należały sprawy związane z zapewnieniem funkcjonowania administracji rządowej, w tym m.in. „koordynowanie działań w zakresie rozwoju łączności i informatyki”. Prezes Rady Ministrów w rozporządzeniu z dnia 7 sierpnia 1997 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, ustalił, że do zadań Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji należy (§ 1 pkt 6 lit. y, z, ż):

- określanie standardów technicznych oraz zasad organizacji i utrzymania systemów łączności i informatyki na potrzeby administracji rządowej oraz uzgadnianie form i metod współdziałania tych systemów;
- określanie zasad bezpieczeństwa systemów łączności i informatyki oraz współdziałanie z Urzędem Ochrony Państwa w zakresie określania zasad stosowania kryptograficznej ochrony wiadomości stanowiących tajemnicę państwową i służbową, przekazywanych przez techniczne środki łączności na potrzeby administracji rządowej;

⁷ Dz.U. Nr 133, poz. 872.

⁸ Dz.U. Nr 106, poz. 491 ze zm.

⁹ Dz.U. Nr 95, poz. 581

- organizowanie współdziałania urzędów administracji rządowej przy planowaniu i wdrażaniu systemów łączności i informatyki.

Te zadania wykonywane są w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji przez Departament Rejestrów Państwowych, Łączności i Informatyki (w skrócie: DRPŁiI).

2. Istotne ustalenia kontroli

2.1. Działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji jako koordynatora działań w administracji rządowej dla przystosowania systemów łączności, informatyki oraz sterowników do PR2000

W Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji od dnia 31 marca 1998 roku działał Zespół ds. koordynacji przystosowania systemów łączności i informatyki w administracji rządowej do roku 2000 (zwany dalej Zespołem Koordynującym).

Najczęściej występujące objawy efektu „Roku 2000” według Ministra SWiA - wskazane w pismach z dnia 23.04.1998 r. i 30.06.1998 r. do ministrów, kierowników centralnych urzędów administracji państwowej i wojewodów to: błędna interpretacja dat, przestępny rok 2000, błędy podczas sortowania, błędy w obliczeniach finansowych i naukowych, problemy z archiwizacją danych, zablokowanie niektórych funkcji programu, zatrzymanie pracy programu, zakłócenie współpracy z innymi systemami i komputerami, inne objawy

Dla zminimalizowania skutków efektu „Roku 2000” Minister SWiA zalecił¹⁰ ww. podmiotom administracji państwowej podjęcie następujących działań:

1. ostrzeżenie kierownictwa jednostek organizacyjnych (zarządów) o możliwych zakłóceniach i uświadomienie decydentom skali zagrożeń,
2. przeprowadzenie pełnej inwentaryzacji zasobów w których możliwe jest wystąpienie efektów „Roku 2000” we wszystkich jednostkach organizacyjnych,
3. przeprowadzenie testów na przystosowanie zinwentaryzowanych zasobów do roku 2000,
4. ustalenie wykazu systemów i urządzeń co do których istnieje podejrzenie, iż mogą działać niepoprawnie w roku 2000,

¹⁰ W Stanowisku Departamentu Rejestrów Państwowych Łączności i Informatyki MSWiA w sprawie problemu „Roku 2000”

5. określenie możliwości dostosowania systemów i urządzeń z pkt 4 do roku 2000 i oszacowanie kosztów dostosowania,
6. ustalenie urządzeń i systemów które muszą działać dla zapewnienia poprawnego funkcjonowania jednostki (instytucji) i ustalenie priorytetów dostosowania,
7. przedstawienie kierownictwu jednostki (urzędowi) do akceptacji planu projektu „Rozwiązanie efektu roku 2000”,
8. przydzielenie środków na realizację projektu,
9. powołanie kierownictwa projektu i zespołu projektowego,
10. nadzór nad realizacją projektu i monitorowanie stanu zagrożeń.

Minister SWiA zalecił aby działania określone w pkt. 1-10 zostały zrealizowane do końca 1998 roku, ponieważ w roku 1999 konieczne będzie podjęcie następujących działań:

- dokonanie zmian i modyfikacji w systemach; wymiana sprzętu i oprogramowania;
- zaprojektowanie nowych systemów i sprawdzenie ich współpracy ze starymi systemami;
- testowanie poprawności systemów uznanych za odporne na rok 2000 i inne daty stowarzyszone;
- podjęcie działań organizacyjno - prawnych mających na celu rozważenie możliwości ubezpieczenia instytucji w towarzystwach asekuracyjnych od wypadków losowych, niezawinionych usterek i upadków systemów oraz od strat jakie poniosą inne instytucje współpracujące;
- przygotowania systemów do działania w sytuacjach awaryjnych; wyznaczenie komitetów anty kryzysowych i grup interwencyjnych;

Do czasu zakończenia kontroli Zespół Koordynujący powołany przy Departamencie Rejestrów Państwowych, Łączności i Informatyki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji wykonał następujące prace:

1. Przeprowadził akcję instruktażowo-informacyjno-ostrzegawczą:

- poinformował ministrów, kierowników urzędów centralnych oraz wojewodów o zagrożeniach wynikających ze zmiany daty w systemach informatycznych,
- przedstawił zalecenia dotyczące działań jakie winny być podjęte we wszystkich jednostkach organizacyjnych administracji rządowej od 15 sierpnia 1998 roku do końca 1999 roku aby zapobiec zagrożeniom,
- zorganizował narady i konferencje poświęcone problemowi „Roku 2000”,

- opracował i zaprezentował w Internecie informacje na temat tzw. efektu „Roku 2000”,
- 2. W wyniku działań podjętych przez Zespół Koordynujący w poszczególnych resortach i urzędach wojewódzkich zostały wytypowane osoby bezpośrednio odpowiedzialne za przygotowanie tych instytucji dla zapewnienia poprawności funkcjonowania systemów łączności, informatyki oraz sterowników w momencie zmiany daty z 1999 na 2000.
- 3. Zespół Koordynujący zebrał dane na temat stanu przygotowań w administracji rządowej poprzez przeprowadzenie ankiety tematycznej, pt.: „Dostosowania rozwiązań informatycznych do wymogów roku 2000 w jednostkach organizacyjnych administracji rządowej”. Kwestionariusze ankiet przesłane zostały wraz z pismem Podsekretarza Stanu w MSWiA w dniu 23 lipca 1998 r. do dyrektorów generalnych ministerstw, urzędów centralnych i urzędów wojewódzkich z prośbą o wypełnienie, w terminie do dnia 31 sierpnia 1998 r. Do 54 urzędów, które nie odpowiedziały na ww. pismo został przesłany monit w sprawie przekazania ankiety w terminie do 15.09.1998 r. Pismo zawiera adnotację, iż: „nienadesłanie ankiety w ww. terminie będzie równoznaczne z tym, że w urzędzie nie zostały podjęte żadne działania dla rozwiązania tego problemu”. Stwierdzono, że na to pismo do czasu zakończenia kontroli nie odpowiedziała jedna instytucja: Komitet Integracji Europejskiej. Na podstawie wypełnionych ankiet sporządzono w MSWiA Raport na temat stanu przygotowania administracji rządowej do rozwiązania problemu roku 2000 w systemach teleinformatycznych (zwanego w dalszej części Raportem).

W Raporcie tym dokonano oceny skali problemu „Roku 2000” w administracji rządowej oraz oceny postępu prac w omawianym zakresie. Stwierdzono, że: *„(...) na 98 jednostek objętych badaniem, 88 jednostek uznało werbalnie istotne znaczenie problemu roku 2000, ale w 23 jednostkach, poza osobą odpowiedzialną brak jest zespołu do prowadzenia prac, a w 43 jednostkach zespół powołano dopiero w III kwartale br. Stan ten oznacza, że w omawianym obszarze zagrożenia wynikające z przełomu wieków nie są doceniane. Szczegółowe dane wskazują, że:*

- *inwentaryzację swoich zasobów informatycznych pod kątem problemów roku 2000 przeprowadziło tylko 69 jednostek. Jeszcze mniej jednostek ma ustalony zakres niezbędnych prac (48 jednostek) oraz harmonogram ich realizacji (38 jedn.).*
- *szacunek niezbędnych nakładów przeprowadziło tylko 41 jednostek. Wynika z tego szacunku, że w tych 41 jednostkach trzeba będzie wydatkować na przygotowanie się do*

roku 2000 ponad 115 mln zł. Jeszcze mniej, bo tylko 24 jednostki przewidziały te wydatki w budżecie roku 1998 i 1999 na kwotę mniejszą niż 50 mln zł.

- jednostki uznały, że rozwiążą problem własnymi siłami, a 45 uznało, że przy ich rozwiązaniu będą wykorzystane firmy zewnętrzne. Licząc się z oczekiwaną wielkością takich postępowań (po kilka w jednej jednostce) oraz z ustawowym czasem ich trwania, trzeba ocenić ten stan jako niezadowalający.(...)”*

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, w efekcie działań Zespołu, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji dysponował niezbędnymi informacjami, wg stanu na dzień 15 września 1998 roku, w sprawie przygotowania do tzw. efektu „Roku 2000” administracji rządowej w Polsce. Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli celowe jest zaktualizowanie danych o zaawansowaniu prac we wszystkich jednostkach administracji rządowej w celu minimalizacji skutków tzw. efektu „Roku 2000”. Jest to niezbędne dla odpowiednio wczesnego dostrzeżenia zagrożeń, które mogą mieć miejsce w przypadku opóźnionej realizacji zaplanowanych zadań w poszczególnych instytucjach.

Na podstawie danych zawartych w ankiecie Zespół Koordynujący oszacował koszty związane z rozwiązaniem tzw. efektu „Roku 2000” w obszarze administracji rządowej na około 230 mln zł oraz sformułował w Raporcie następujące wnioski, dotyczące :

- 1) powołania Krajowego Koordynatora Problemu Roku 2000 z odpowiednimi uprawnieniami oraz zorganizowanie podporządkowanego mu Centrum Kryzysowego. Zadaniem Koordynatora będzie koordynowanie działań dla rozwiązania problemu roku 2000 w całej gospodarce, a Centrum Kryzysowe będzie zbierało i analizowało informacje nt. stanu przygotowań oraz monitorowało procesy finansowe, gospodarcze, społeczne i polityczne związane z rokiem 2000.
- 2) powołania Koordynatorów Wojewódzkich oraz Koordynatorów dla kluczowych sektorów gospodarki z zadaniem koordynacji działań dla rozwiązania problemu roku 2000 w nowych województwach i sektorach gospodarki.
- 3) przyjęcia przez Rząd planu działania dla rozwiązania problemu roku 2000 zawierającego zalecenia dla wszystkich sektorów gospodarki narodowej, nakazujących ocenę zagrożeń wynikających ze zmiany daty na rok 2000 i wymuszających podjęcie działań dla ich rozwiązania, a w szczególności opracowanie planów działań awaryjnych przez kluczowe sektory gospodarki.

- 4) stworzenia funduszu gwarancyjnego, który umożliwi uzyskanie nisko oprocentowanych kredytów na rozwiązanie problemu roku 2000 przez podmioty gospodarcze.
- 5) zapewnienia możliwości sprawnego udzielania zamówień publicznych na rozwiązanie problemu roku 2000. Problem roku 2000 powinien być traktowany jako problem związany z bezpieczeństwem narodowym i zamówienia powinny być udzielane w trybie szczególnym. Z drugiej strony konieczne jest weryfikowanie firm specjalizujących się w rozwiązywaniu tego problemu przez wydawanie odpowiednich certyfikatów.

Zespół, po zapoznaniu się z wynikami ankiety oraz informacjami przedstawionymi przez przedstawicieli niektórych sektorów (bankowość, telekomunikacja, energetyka) stwierdził konieczność podjęcia dalszych działań związanych z koordynacją rozwiązania problemu „Roku 2000” w administracji i podstawowych sektorach gospodarki, czego skutkiem było m.in. zorganizowanie w dniach 21-22 września 1998 roku wspólnie z Bankiem Światowym i Kancelarią Prezesa Rady Ministrów - międzynarodowej konferencji poświęconej problemowi „Roku 2000”.

Z inicjatywy Ministerstwa podjęto negocjacje z Międzynarodowym Bankiem Odbudowy i Rozwoju odnośnie pozyskania środków tzw. grantu - celowego funduszu na wykonanie prac planistycznych komitetu koordynującego rozwiązanie problemu „Roku 2000” w skali całego kraju. Środki te mają być przeznaczone na sfinansowanie następujących działań:

- zorganizowanie 16-tu konferencji regionalnych dla władz lokalnych na temat problemów tzw. efektu „Roku 2000”,
- zorganizowanie monitoringu i bazy danych zawierającej informację o zaawansowaniu prac nad rozwiązaniem ww. problemu,
- zorganizowanie centrum informacyjnego z gorącymi liniami w celu udzielania pomocy przy rozwiązaniu problemu,
- oszacowanie poziomu ryzyka w sektorach krytycznych dla funkcjonowania państwa i społeczeństwa,
- opracowanie projektu rządowego planu działania dla rozwiązania problemu „Roku 2000” z uwzględnieniem podstawowych sektorów gospodarki.

Najwyższa Izba Kontroli krytycznie ocenia, że działania podjęte w tej kwestii wykonano z opóźnieniem. Dopiero po dwukrotnych monitach Departamentu Rejestrów Państwowych, Łączności i Informatyki w tej sprawie, tj. w dniu 4 stycznia 1999 r., Departament Prawny MSWiA wydał opinię - pozytywną - na temat umowy. Do czasu zakończenia kontroli w dniu

13.01.1999 roku Ministerstwo nie podpisało umowy, pomimo iż z uzyskanych środków mają być zrealizowane przedsięwzięcia wymagające odpowiedniego czasu na ich przygotowanie.

2.2. Działania mające na celu minimalizację tzw. efektu „Roku 2000” podjęte w ministerstwach, urzędach centralnych oraz w Narodowym Banku Polskim

Na podstawie ustaleń kontroli przeprowadzonych w poszczególnych ministerstwach, urzędach centralnych oraz w Narodowym Banku Polskim opracowano tabelę zawierającą dane dotyczące stanu realizacji zadań podjętych w celu minimalizacji skutków tzw. efektu „Roku 2000” na funkcjonowanie sfery publicznej w Polsce (załącznik nr 3).

2.2.1. Powołanie zespołu koordynującego prace nad tzw. efektem „Roku 2000”

Z ustaleń kontroli wynika, że w 15 objętych kontrolą ministerstwach i urzędach centralnych zgodnie z zaleceniami MSWiA zostały powołane zespoły do spraw minimalizacji PR2000. W pozostałych 4 wyznaczono osoby odpowiedzialne za koordynację niezbędnych prac mających na celu zapobieżenie oraz uodpornienie danej instytucji na tzw. efekt „Roku 2000”.

W Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego kwestią zabezpieczenia systemów zajmują się firmy produkujące dla KRUS oprogramowanie, a działania te koordynuje Radca Prezesa ds. informatyki.

W Ministerstwie Edukacji Narodowej jako osobę odpowiedzialną za przygotowanie MEN do efektu „Roku 2000” i kontakty z MSWiA wyznaczono dyrektora Centrum Obliczeniowego MEN.

W Ministerstwie Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej wyznaczono osobę odpowiedzialną za przygotowanie resortu do tzw. efektu „Roku 2000” zamiast zespołu koordynującego, twierdząc że problem „Roku 2000” w minimalnym stopniu dotyczy sprzętu i oprogramowania funkcjonującego w Ministerstwie.

W Ministerstwie Sprawiedliwości wyznaczono Wicedyrektora Departamentu Centrum Ogólnopolskich Rejestrów Sądowych i Informatyzacji Resortu Ministerstwa Sprawiedliwości jako osobę odpowiedzialną za rozwiązanie problemu „Roku 2000”.

2.2.2. Inwentaryzacja systemów łączności, informatyki oraz sterowników

Inwentaryzacja została przeprowadzona w 14 na 19 (tj. 74%) skontrolowanych ministerstw i urzędów centralnych. Jest to pierwsze działanie (po powołaniu ww. zespołów lub osób odpowiedzialnych za rozwiązanie PR2000), jakie należy wykonać, aby mógł być realizowany sugerowany przez MSWiA plan działania na rok 1998 i 1999.

W 5 instytucjach ww. inwentaryzacja była w fazie realizacji lub nie została jeszcze zaczęta. Na przykład:

- w Ministerstwie Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej do czasu zakończenia kontroli w dniu 22.01.1999 roku nie została przeprowadzona inwentaryzacja posiadanych systemów łączności, informatyki oraz sterowników, w których możliwe jest wystąpienie efektów „Roku 2000”, skutkiem czego brak było informacji o stopniu realnego zagrożenia Ministerstwa ww. problemem oraz niepodjęcie działań mających na celu zapobieżenie ewentualnym negatywnym skutkom tego zjawiska,
- w Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej inwentaryzacja sterowników, używanego sprzętu komputerowego i oprogramowania znajdowała się w fazie realizacji, zarówno w samym Ministerstwie, jak i jednostkach podległych,
- w Ministerstwie Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa przeprowadzona była inwentaryzacja w wymaganym zakresie, natomiast w niektórych jednostkach nadzorowanych przez Ministerstwo nie rozpoczęto jeszcze prac inwentaryzacyjnych,
- w Ministerstwie Łączności oraz w niektórych jednostkach podległych i nadzorowanych (np. Państwowa Inspekcja Telekomunikacyjna i Państwowa) prace nad inwentaryzacją sprzętu i oprogramowania były w trakcie realizacji i nie zostały zakończone w okresie objętym kontrolą,
- W Ministerstwie Transportu i Gospodarki Morskiej inwentaryzacja była w trakcie opracowywania,

Stwierdzono, że Ministerstwo Łączności oraz Ministerstwo Transportu i Gospodarki Morskiej na pytanie: „Czy przeprowadzono inwentaryzację zasobów informatycznych?”, zadane w Ankiecie: „Dostosowania rozwiązań informatycznych do wymogów roku 2000 w

jednostkach organizacyjnych administracji rządowej”, rozesłanej przez MSWiA - udzieliło odpowiedzi twierdzącej. W toku kontroli przeprowadzonej przez NIK w tych ministerstwach ustalono, że inwentaryzacji nie przeprowadzono.

2.2.3. Opracowanie harmonogramu niezbędnych prac dostosowawczych

W 5 na 19 jednostek skontrolowanych (tj. 26%) do czasu zakończenia kontroli nie powstał harmonogram niezbędnych działań mających na celu przeciwdziałanie tzw. efektowi „Roku 2000”. Opracowanie takiego dokumentu zalecane było przez Zespół Koordynujący. Pomimo, że powyższe zalecenia nie mają charakteru normatywnego, to jednak celowość stworzenia jednolitego harmonogramu działań dostosowawczych w zakresie informatyki nie budzi wątpliwości, gdyż umożliwia to danej instytucji m.in. bieżące monitorowanie stanu zaawansowania prac w skali całego resortu.

Harmonogramu prac nie opracowały:

- Ministerstwo Gospodarki,
- Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa,
- Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej,
- Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej,
- Ministerstwo Łączności (szczegółowe zadania jakie należy wykonać zawarto tylko w notatce do Dyrektora Biura Ministra Łączności oraz w piśmie dotyczącym rozwiązania tzw. efektu „Roku 2000”, adresowanym do kierowników jednostek podległych i nadzorowanych. Pisma o podobnej treści otrzymała także TP S.A. oraz CZPP - Centralny Zarząd Poczty Polskiej).

Niektóre harmonogramy budzą wątpliwości co do możliwości terminowej realizacji określonych w nich zadań przed końcem 1999 roku, a mianowicie w :

- Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w przyjętym harmonogramie podano terminy z dokładnością do jednego kwartału, natomiast w odniesieniu do sześciu wyszczególnionych zadań do wykonania brak podziału na czynności i terminy ich realizacji,
- Ministerstwie Sprawiedliwości rozpoczęcie prac mających na celu uodpornienie resortu na tzw. efekt „Roku 2000” zaplanowano na 1 stycznia 1999 roku i zakończenie 18 listopada 1999 roku.

- Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji - harmonogram działań był w fazie projektu - nie został zatwierdzony przez Ministra SWiA,

2.2.4. Przeprowadzenie testów mających na celu sprawdzenie odporności funkcjonującego sprzętu i oprogramowania na tzw. efekt „Roku 2000”

Testy początkowe dla sprawdzenia, który sprzęt i oprogramowanie nie są odporne na tzw. efekt „Roku 2000” oraz określające zakres niezbędnego przystosowania (tzn. dające odpowiedź na pytanie, które z funkcjonujących w danej instytucji urządzenia i oprogramowanie podlega aktualizacji lub wymianie) przeprowadziło lub ww. czynności są w trakcie realizacji w 18 na 19 instytucji objętych kontrolą (tj. 95 %).

Testów nie przeprowadzono w Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej.

Stwierdzono przypadki przeprowadzenia testów bez ich dokumentowania (Ministerstwo Skarbu Państwa) - brak takiej dokumentacji może zniweczyć wysiłek włożony w przeprowadzenie ww. czynności, uniemożliwiając późniejsze wykorzystanie uzyskanych w ten sposób informacji o sprzęcie i oprogramowaniu.

2.2.5. Oszacowanie kosztów prac dostosowawczych mających na celu uodpornienie znajdujących się w instytucji systemów łączności, informatyki oraz sterowników na tzw. efekt „Roku 2000”

Środki na realizację projektu mającego na celu uodpornienie funkcjonujących w instytucji systemów łączności, informatyki oraz sterowników na tzw. efekt „Roku 2000” zaplanowane są w budżecie na 1998 i 1999 roku w 15 na 19 skontrolowanych ministerstw oraz urzędów centralnych (tj. 79%).

I tak, np.:

- w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji uwzględniono koszty rozwiązania problemu „Roku 2000” w projekcie budżetu resortu na 1999 rok w kwocie 1 mln zł,
- w Ministerstwie Skarbu szacuje się środki niezbędne na uodpornienie instytucji w ww. zakresie w wysokości 100.000 zł,

- w Ministerstwie Łączności znany jest jedynie szacunkowy koszt dla Państwowej Agencji Radiokomunikacyjnej w wysokości 600.000 zł,
- w Ministerstwie Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa szacunkowe koszty w badanym zakresie wyniosą 2.340.000 zł,
- w Ministerstwie Pracy i Polityki Socjalnej na zminimalizowanie ww. problemu przewidziano kwotę 50.000 zł,
- w Ministerstwie Kultury i Sztuki na zakupy inwestycyjne w 1999 roku zaplanowane zostały wydatki w wysokości 350.000 zł, w tym m.in. na unowocześnienie systemów informatycznych 180.000 zł,
- w Ministerstwie Obrony Narodowej określono szacunkowe koszty prac dostosowawczych na kwotę 50 mln zł,
- w Ministerstwie Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej nakłady na informatykę w 1999 roku wyniosą ok. 2 mln zł, w których są przewidziane wydatki na rozwiązanie problemu „Roku 2000”,
- w Ministerstwie Finansów w budżecie ministerstwa na 1999 r. na komputeryzację jednostek skarbowych oraz na komputeryzację Ministerstwa Finansów zaplanowano ogółem 5.500.000 zł,
- w Głównym Urzędzie Statystycznym oszacowano, że łączne koszty związane z programem dostosowawczym wyniosą ok. 4.5 mln zł,
- w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych na drugie półrocze 1998 r. zarezerwowano 2.000 zł na modyfikację systemów pod kątem zgodności z rokiem 2000. W projekcie planu finansowego na 1999 r. na modyfikację przeznaczono 700.000 zł,
- w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w roku 1998 koszt związany z ww. problemem szacowany jest na 250.000 zł. W 1999 r. koszty szacowane są na 1 mln zł,
- w Ministerstwie Edukacji Narodowej nie zaplanowano ww. środków z powodu braku kompleksowego rozpoznania zakresu koniecznych modyfikacji systemów łączności, informatyki oraz sterowników,
- w Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej nie zaplanowano ww. środków,
- w Ministerstwie Transportu i Gospodarki Morskiej nie zaplanowano środków na realizację prac związanych z tzw. efektem „Roku 2000”,
- w Narodowym Banku Polskim przeznaczono kwotę 5.8 mln zł na dokonanie zakupów odpowiedniego sprzętu i oprogramowania w związku z pracami dot. PR2000,

- w Ministerstwie Spraw Zagranicznych zespół powołany do rozwiązania problemu „Roku 2000” wystąpił z wnioskiem do Ministra o zarezerwowanie dopiero w przyszłorocznym budżecie kwoty 3.624.000 zł,

2.2.6. Monitorowanie prac dostosowawczych przez ministrów oraz kierowników urzędów centralnych

Z ustaleń kontroli wynika, że w II półroczu 1998 roku w 15 spośród 19 skontrolowanych ministerstw oraz urzędów centralnych (tj. 79%) podjęto akcję monitorowania działań mających na celu zapobieżenie negatywnym skutkom tzw. efektu „Roku 2000” w odniesieniu do tych instytucji, jak i jednostek organizacyjnych, podległych i nadzorowanych oraz tych dla których dany urząd jest organem założycielskim i właścicielskim.

Monitorowania nie przeprowadzono w Ministerstwie: Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, Kultury i Sztuki, Pracy i Polityki Socjalnej, Zdrowia i Opieki Społecznej,

W instytucjach które, podjęły akcję monitorowania, NIK za niewystarczające uznał działania w:

- Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji - nie było danych dotyczących działań w zakresie zapobieżenia skutkom tzw. efektu „Roku 2000” w odniesieniu do 2 na 11 jednostek podległych (Urzędu Głównego Geodety Kraju oraz Centralnego Ośrodka Recepcyjnego dla Uchodźców),
- Ministerstwie Spraw Zagranicznych - przeprowadzono jedynie akcję informacyjną wobec swoich przedstawicielstw o mogących wystąpić zagrożeniach (m.in. wysunięto propozycję o ograniczeniu do minimum liczbę podróży służbowych pomiędzy 15.12.1999 r. a 31.01.2000 r., zobligowano placówki o przesłanie informacji, czy rząd kraju przyjmującego poinformował o mogących wystąpić zagrożeniach w związku z ww. problemem oraz czy wykonał w związku z tym jakiegokolwiek kroki mające na celu złagodzenie skutków zmiany krytycznej daty),
- Ministerstwie Gospodarki w odniesieniu do grupy około 100 najważniejszych przedsiębiorstw sektora m.in. energetyki, górnictwa oraz chemii podjęto akcję monitorowania ww. zagrożeń. Monitoring obejmował badania ankietowe, szkolenia specjalistyczne oraz zbieranie cyklicznych informacji o działaniach podejmowanych przez

przedsiębiorców w celu minimalizacji problemu „Roku 2000”. Wyniki monitoringu wskazują, że przedsiębiorcy dostrzegając wagę problemu czynią starania o dostosowanie własnych systemów informatycznych do bezawaryjnego funkcjonowania po 1 stycznia 2000 roku. W ocenie NIK niepokój musi budzić fakt, że do dnia 15 października 1998 roku wpłynęło tylko 50 odpowiedzi na ankietę, którą Ministerstwo przekazało w II półroczu 1998 r. do ponad 100 przedsiębiorstw,

- Ministerstwie Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, gdzie wystąpiono do jednostek podległych i nadzorowanych o informacje dotyczące stanu przygotowań do „Roku 2000” - od wszystkich otrzymano jedynie wykazy osób odpowiedzialnych za dostosowanie systemów informatycznych. Natomiast informacje o zaawansowaniu prac - MOŚZNL - otrzymało tylko od części jednostek. Do zakończenia kontroli nie przesłały ww. informacji: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Okręgowe Dyrekcje Gospodarki Wodnej w Gdańsku i Wrocławiu oraz Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
- Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej (do czasu zakończenia kontroli - 1.02.1999 roku) posiadane informacje o zagrożeniach wynikających z tzw. efektu „Roku 2000” dotyczyły tylko 3 departamentów, 1 biura MZiOS oraz oceny zasobów informatycznych w szkołach medycznych województwa olsztyńskiego z Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie,
- Ministerstwie Edukacji Narodowej dopiero podczas trwania czynności kontrolnych NIK wysłano do jednostek podległych MEN zapytania dotyczące podjętych działań dla rozwiązania bądź zminimalizowania negatywnych skutków roku 2000. Do dnia 10.12.1998 roku wpłynęły odpowiedzi od 3 adresatów na 7 wysłanych pism,
- Ministerstwie Skarbu Państwa nie podjęto bezpośredniej współpracy z jednostkami i podmiotami dla których Minister Skarbu Państwa jest organem założycielskim i właścicielskim. Podjęto jedynie działania informujące o zagrożeniach wynikających z tzw. efektu „Roku 2000” - zostało rozesłane pismo informujące o skali możliwych zagrożeń,

2.2.7. Sposób rozwiązania tzw. efektu „Roku 2000” - samodzielnie lub z udziałem zewnętrznych konsultantów

We wszystkich instytucjach przewidziano angażowanie do realizacji zadań dla zapobiegania zagrożeniom tzw. efektu „Roku 2000” przede wszystkim własnych pracowników, głównie informatyków.

Problem tzw. efektu „Roku 2000” zamierzają rozwiązać wyłącznie własnymi siłami następujące Ministerstwa: Łączności, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Gospodarki, Skarbu Państwa, Zdrowia i Opieki Społecznej.

W przypadku Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej deklaracja rozwiązania PR2000 własnymi siłami może być co najmniej utrudniona, gdyż wg. ustaleń NIK w 17 osobowym zespole powołanym w celu uodpornienia instytucji w ww. zakresie - pracownikiem legitymującym się przygotowaniem zawodowym z zakresu informatyki jest tylko jedna osoba, zatrudniona w niepełnym wymiarze czasu pracy.

14 spośród 19 skontrolowanych jednostek (tj. 74%) zamierza korzystać również z pomocy zewnętrznych konsultantów (firm informatycznych) w celu dostosowania funkcjonujących w instytucji systemów łączności, informatyki oraz sterowników do PR2000.

2.2.8. Opracowanie Planu Awaryjnego

Plan awaryjny nie został przygotowany w żadnym z objętych kontrolą ministerstwie i urzędzie centralnym, z wyjątkiem Narodowego Banku Polskiego oraz Przedsiębiorstwa Państwowego „Porty Lotnicze” nadzorowanego przez Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej. W Głównym Urzędzie Statystycznym - Plan Awaryjny - był we wstępnej fazie przygotowania. Zespół powołany w GUS, zajmujący się problemem „Roku 2000” przewiduje, że konieczność realizacji tego planu może zaistnieć jedynie w przypadku braku odpowiedniej wielkości środków finansowych na prace związane z dostosowaniem urzędu do poprawnego funkcjonowania w 2000 roku.

W ocenie NIK wszystkie instytucje administracji publicznej powinny - przyjmując pesymistyczne założenia - oszacować czy zrealizowanie projektu pełnego uodpornienia jednostki na tzw. efekt „Roku 2000” może zakończyć się przed terminem krytycznym. Jeżeli jest minimalna możliwość niepełnego zakończenia projektu - powinien zostać opracowany Plan Awaryjny, który zapewni rozwiązanie problemu na wypadek najbardziej pesymistycznej wersji wydarzeń spowodowanej opóźnieniem prac dostosowawczych. Na pytanie zadane w Ankiecie: *Dostosowania rozwiązań informatycznych do wymogów roku 2000 w jednostkach*

organizacyjnych administracji rządowej - „Czy oprogramowanie i sprzęt znajdujący się w instytucji będzie dostosowany do działania po 31.12.1999 roku ?” - w 15 na 19 instytucji objętych kontrolą (tj. 79 %) przez NIK odpowiedziało twierdząco. Nie odpowiedziały lub odpowiedziały przecząco następujące Ministerstwa: Edukacji Narodowej, Pracy i Polityki Socjalnej, Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Transportu i Gospodarki Morskiej. Pomimo że instytucje te liczą się z możliwością nie zakończenia prac przed datą krytyczną - nie przygotowały Planu Awaryjnego.

Ponadto NIK podziela pogląd MSWiA przedstawiony w - Raporcie nt. stanu przygotowania administracji rządowej do rozwiązania problemu roku 2000 w systemach teleinformatycznych - iż „(...) zdziwienie może budzić stopień optymizmu jednostek, z których prawie 70 (na 98 objętych ankietą) odpowiada, że 31 grudnia 1999 roku wszystko będzie w porządku. (...)” - opinie te bowiem nie znajdują potwierdzenia w wykonaniu wszystkich niezbędnych prac dla uniknięcia zagrożeń wystąpienia tzw. efektu „Roku 2000” na co wskazują wyniki przeprowadzonej kontroli NIK.

Podkreślenia wymaga fakt, iż Plan Awaryjny powinien uwzględniać zagrożenia wywołane również w instytucjach, które współdziałają z podmiotami kontrolowanymi. Dlatego też, ww. plan powinien zawierać procedury awaryjne dla tych jednostek, nawet jeżeli żadnym sprzętem komputerowym nie dysponują.

2.3. Działania mające na celu minimalizację tzw. efektu „Roku 2000” podjęte w nowo powstałych 16 urzędach wojewódzkich

Podjęmowane dotychczas działania mające na celu minimalizację tzw. efektu „Roku 2000” w zakresie objętym kontrolą NIK ocenione zostały pozytywnie przez Najwyższą Izbę Kontroli w 6 na 16 skontrolowanych urzędach wojewódzkich (tj. 38%). Zakres przeprowadzonych badań dotyczył funkcjonowania systemów łączności, informatyki oraz sterowników - narażonych na tzw. efekt „Roku 2000”. Dane dotyczące stanu realizacji zadań podjętych w celu minimalizacji skutków PR2000 w urzędach wojewódzkich zawarte są w załączniku nr 4.

2.3.1. Powołanie zespołu koordynującego prace nad tzw. efektem „Roku 2000”

Z ustaleń kontroli wynika, że w 14 spośród 16 objętych kontrolą urzędów wojewódzkich (tj. 87 %) został powołany zespół, komisja bądź osoba odpowiedzialna za koordynację niezbędnych prac mających na celu zapobieżenie oraz uodpornienie danej instytucji na tzw. efekt „Roku 2000”.

Zespołu do spraw minimalizacji PR2000 nie powołano w Mazowieckim i Śląskim Urzędzie Wojewódzkim.

2.3.2. Inwentaryzacja systemów łączności, informatyki oraz sterowników

Inwentaryzacja została przeprowadzona w 14 spośród 16 (tj. 90%) skontrolowanych urzędów wojewódzkich. Inwentaryzacja powinna obejmować zarówno sprzęt komputerowy, oprogramowanie, jak również wszelkie urządzenie posiadające sterowniki, takie jak urządzenia telekomunikacyjne, alarmowe itp. Inwentaryzacji nie przeprowadzono w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim oraz w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim. Stwierdzono, że w 5 spośród 14 skontrolowanych jednostek (tj. 36 %), które przeprowadziły inwentaryzację - została ona sporządzona w sposób nierzetelny.

Inwentaryzacji nie przeprowadzono w:

- Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim, termin realizacji ww. zadania ustalono na dzień 26 października 1998 roku za pośrednictwem specjalistycznej firmy. Z powodu nieterminowego oraz niedbałego wywiązania się firmy ze swoich zobowiązań, urząd podjął wobec niej określone działania dla wyegzekwowania umowy.
- Śląskim Urzędzie Wojewódzkim inwentaryzację zaplanowano dopiero na marzec 1999 roku.

Inwentaryzacja w sposób niezadowolający została przeprowadzona w:

- Lubuskim Urzędzie Wojewódzkim inwentaryzacja wykazała, że 65 % sprzętu komputerowego i oprogramowania nie jest odporne na tzw. efekt „Roku 2000”. Wyniki tej inwentaryzacji nie były jednak ostateczne bowiem do czasu zakończenia kontroli nie został do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego przekazany sprzęt komputerowy i oprogramowanie po likwidowanym urzędzie wojewódzkim w Zielonej Górze. Do czasu zakończenia kontroli nie przeprowadzono ponadto inwentaryzacji używanego w Urzędzie innego oprócz komputerów i oprogramowania - sprzętu elektronicznego i sterowników.
- Opolskim Urzędzie Wojewódzkim przeprowadzona inwentaryzacja nie obejmowała całości zasobów nadzorowanego sprzętu komputerowego i oprogramowania. Sprawdzono

tylko 48,1% eksploatowanych w urzędzie wojewódzkim komputerów. Pozostałego sprzętu i oprogramowania znajdującego się w urzędach rejonowych i innych jednostkach podległych wojewodzie opolskiemu nie sprawdzono.

- Warmińsko-mazurskim Urzędzie Wojewódzkim wykaz 96 komputerów nie odpowiadał faktycznej ilości ewidencyjnej wynoszącej w tym okresie 156 komputerów. Na dzień 21.12. 1998 rok liczba komputerów w Urzędzie wzrosła do 223. W wykazie nie ujęto czterech komórek organizacyjnych Urzędu oraz osiemnastu jednostek organizacyjnych, podległych lub nadzorowanych przez wojewodę. Wykaz nie obejmował też innych - niż komputery - systemów zawierających sterowniki, pomimo że systemy te mogą być również źródłem istotnych zagrożeń,
 - Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim nie przeprowadzono należycie inwentaryzacji sprzętu teleinformatycznego oraz innych urządzeń elektronicznych wyposażonych w sterowniki, tłumacząc to natłokiem prac związanych z reformą administracyjną,
- w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim stwierdzono brak pełnej inwentaryzacji oprogramowania

2.3.3. Opracowanie harmonogramu niezbędnych prac dostosowawczych

W 8 na 16 (50%) jednostek skontrolowanych do czasu zakończenia kontroli nie powstał jednolity harmonogram niezbędnych działań w celu zminimalizowania tzw. efektu „Roku 2000”. Opracowanie takiego dokumentu, a następnie jego zatwierdzenie przez kierownika danej jednostki ma zasadnicze znaczenie dla terminowej realizacji działań mających na celu zapobieżenie negatywnym skutkom tzw. efektu „Roku 2000”.

Harmonogramu prac nie opracowano do czasu zakończenia czynności kontrolnych, w następujących urzędach wojewódzkich : Mazowieckim, Łódzkim, Zachodnio-pomorskim, Lubuskim, Dolnośląskim, Śląskim, Lubelskim, Podkarpackim.

2.3.4. Przeprowadzenie testów mających na celu sprawdzenie odporności funkcjonujących systemów łączności, informatyki oraz sterowników na tzw. efekt „Roku 2000”

Testy początkowe pokazujące, który sprzęt i oprogramowanie nie są odporne na PR2000 oraz określające zakres niezbędnego przystosowania tzn. dające odpowiedź na pytanie, który - funkcjonujący w danej instytucji sprzęt i oprogramowanie - wymaga aktualizacji lub wymiany, przeprowadziło 9 na 16 (tj. 56%) urzędów wojewódzkich objętych kontrolą, z których jednak ponad połowa wykonała czynność testowania w sposób niepełny.

Wyżej wymienionych czynności nie przeprowadzono w następujących urzędach wojewódzkich: Mazowieckim, Warmińsko-mazurskim, Wielkopolskim, Zachodniopomorskim, Lubuskim, Śląskim, Małopolskim.

Wyżej wymienione czynności w sposób nieprawidłowy przeprowadzono m.in. w :

- w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim - podczas testowania komputerów nie odniesiono się do zainstalowanych systemów operacyjnych, które są ściśle związane ze sprzętem,
- w Opolskim Urzędzie Wojewódzkim - przetestowano tylko 48% posiadanego sprzętu komputerowego.

2.3.5. Oszacowanie kosztów prac dostosowawczych mających na celu uodpornienie znajdujących się w instytucji systemów łączności, informatyki oraz sterowników na tzw. efekt „Roku 2000”

Oszacowanie kosztów przedsięwzięć związanych z rozwiązaniem efektu „Roku 2000” zostało przeprowadzone w 9 na 16 (tj. 56 %) skontrolowanych urzędów wojewódzkich. W większości przypadków pokrywają się one z danymi zawartymi w ankiecie sporządzonej i rozesłanej do 49 byłych urzędów wojewódzkich przez Zespół Koordynujący powołany przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Zdaniem NIK, kwoty te są zdezaktualizowane zarówno ze względu na zmiany strukturalne spowodowane reformą administracyjną kraju, jak również nierzetelnego oszacowania ww. kosztów w niektórych urzędach (np. Urząd Wojewódzki w Lublinie określając kwotę 19.000 zł wziął jedynie pod uwagę koszty modyfikacji 2 programów użytkowanych w urzędzie, nie uwzględniono kosztów: modernizacji lub wymiany pozostałych programów, wymiany i naprawy sprzętu komputerowego w wydziałach w których przegląd i sprawdzenie jego odporności na tzw. efekt „Roku 2000” nie zostały dokonane, jak również wymiany urządzeń sterowanych za

pomocą sterowników, w których wystąpienie tego efektu jest możliwe). W przypadku byłych województw wchodzących w skład nowo powstałych 16 w wielu przypadkach występował brak jakichkolwiek działań mających na celu uodpornienie urzędu na tzw. efekt „Roku 2000”. Przykładem może być Lubuski Urząd Wojewódzki, gdzie niezastosowanie się do zaleceń mających na celu minimalizację skutków tzw. efektu „Roku 2000” tłumaczono zmianami organizacyjnymi w urzędzie związanymi z reformą administracyjną kraju i w związku z tym przejmowaniem sprzętu i oprogramowania z likwidowanego Urzędu Wojewódzkiego w Zielonej Górze.

Ponadto z ustaleń kontroli wynika, że istotną przeszkodą w realizacji założeń programu dostosowawczego, opracowanego przez zespoły powołane w urzędach wojewódzkich jest brak środków finansowych, których nie przewidziano w budżetach województw, (np. Podlaski Urząd Wojewódzki).

2.3.6. Monitorowanie prac dostosowawczych przez wojewodów

Z ustaleń kontroli wynika, że 11 na 16 skontrolowanych urzędów wojewódzkich (tj. 68%) nie podjęło akcji monitorowania działań w ww. zakresie - w odniesieniu do samego urzędu, jednostek organizacyjnych, podległych, nadzorowanych oraz tych dla których jest on organem założycielskim lub właścicielskim. Brak akcji monitorowania ze strony wojewodów tłumaczony jest m.in. reformą administracji publicznej. Na przykład:

- w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim, do czasu zakończenia kontroli NIK nie powołano Informatyka Województwa Śląskiego, mimo że oprócz ośrodka informatycznego w Katowicach stanowisku temu, wg. załącznika nr 1 do tymczasowego statutu nowego Urzędu, podlegają także zamiejscowe ośrodki informatyki po byłych urzędach wojewódzkich w Bielsku Białej i Częstochowie,
- w Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie - brak koordynacji działań ze strony wojewody tłumaczono nie utworzeniem stanowiska pracy ds. teleinformatyki oraz stanowiska pracy ds. obsługi technicznej w Wydziale Organizacji i Nadzoru Urzędu Wojewódzkiego, do tego Wydziału należy zadanie koordynacji, zgodnie z § 27 regulaminu Urzędu Wojewódzkiego ustalonego zarządzeniem nr 130 Wojewody z dnia 29.08.1997 r.,
- w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim prace dostosowawcze nie były monitorowane przez wojewodę, ponieważ plan modyfikacji sprzętu i oprogramowania wraz z

harmonogramem prac mający na celu uodpornienie Urzędu na ww. problem został przekazany przez powołaną przy urzędzie komisję „Roku 2000” dopiero w dniu 22.01.1999 roku do Dyrektora Generalnego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego i do czasu zakończenia kontroli nie został zatwierdzony - w związku z tym zadania przyjęte w tym planie nie były jeszcze dla Urzędu obowiązujące i nie były monitorowane przez Wojewodę Świętokrzyskiego,

- w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim, wg. stanu na dzień 19 stycznia 1999 roku, nie został przejęty sprzęt komputerowy i oprogramowanie z likwidowanych - w związku z reformą administracyjną kraju - urzędów. Według wyjaśnień dyrektora Wydziału Organizacji i Nadzoru - nie było unormowań prawnych umożliwiających dokonanie szczegółowego rozpoznania w zakresie sprzętu i oprogramowania całkowicie samodzielnych wówczas urzędów wojewódzkich w Nowym Sączu i Tarnowie. W czasie kontroli NIK trwało przejmowanie części wyposażenia tych jednostek.

2.3.7. Sposób rozwiązania tzw. efektu „Roku 2000” - samodzielnie lub z udziałem zewnętrznych konsultantów

Ponad 55 % skontrolowanych jednostek zamierza skorzystać z pomocy zewnętrznych konsultantów (firm informatycznych) w celu dostosowania funkcjonującego w instytucji sprzętu i oprogramowania teleinformatycznego. Pozostałe zamierzają zrealizować wszystkie prace dostosowawcze korzystając z własnych kadr informatycznych.

2.3.8. Opracowanie Planu Awaryjnego

Plan awaryjny nie został przygotowany w 14 spośród 16 urzędów wojewódzkich objętych kontrolą (tj. 87%). Plan, który ma zapewnić rozwiązanie problemu na wypadek najbardziej pesymistycznej wersji wydarzeń został opracowany jedynie w 2 jednostkach:

- w Podlaskim Urzędzie Wojewódzkim - aby ochronić najistotniejsze dla urzędu systemy komputerowe, zespół powołany w celu zapobieżenia negatywnym skutkom tzw. efektu „Roku 2000” oszacował ich znaczenie oraz przygotował plan działań zapobiegawczych,

które będą uruchomione w przypadku braku możliwości technicznych lub finansowych uodpornienia sprzętu przed skutkami zmiany daty.

- w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim - plan awaryjny zakłada dzierżawę sprzętu komputerowego oraz przemieszczanie przetwarzania danych do jednostki dysponującej odpowiednim sprzętem.

Na pytanie „czy oprogramowanie i sprzęt znajdujący się w instytucji będzie dostosowany do działania po 31.12.1999 roku ?” ponad 80 % urzędów wojewódzkich objętych kontrolą przez NIK odpowiedziało twierdząco. Nie odpowiedziały lub odpowiedziały przecząco następujące urzędy: Zachodnio-pomorski, Warmińsko-mazurski oraz Podlaski. Spośród ww. tylko Podlaski Urząd Wojewódzki opracował Plan Awaryjny - pomimo, iż wymienione wcześniej urzędy wojewódzkie liczą się z możliwością nie zakończenia prac przed datą krytyczną.

Według ustaleń NIK w badanych 16 urzędach wojewódzkich prace ograniczyły się głównie do prac inwentaryzacyjnych. W niewielkim zakresie przeprowadzono prace mające na celu wypełnienie zaleceń Zespołu Koordynującego - prace dostosowawcze administracji rządowej do roku 2000 powołanego przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Podkreślenia wymaga fakt, iż wobec znacznego zakresu prac naprawczych oraz bliskiego i nieprzesuwalnego terminu ich zakończenia - modernizacji może nie udać się wykonać do dnia 1 stycznia 2000 roku.

Niepokojący jest też fakt, iż w pracach dotyczących tzw. efektu „Roku 2000” nie uwzględniono „nie informatycznego” sprzętu sterowanego sterownikami, również narażonego na błędy działania po krytycznej dacie 1999 / 2000.

Zespoły do spraw PR2000 powstałe w ramach struktury sprzed reformy administracyjnej kraju w 49 województwach nie były koordynowane w ramach nowo powstałych 16 urzędów wojewódzkich, dlatego też wyniki ich prac wymagają weryfikacji, jeżeli mają stanowić rzetelną podstawę do podjęcia decyzji o wydatkowaniu środków finansowych.

III. OPIS POSTĘPOWANIA KONTROLNEGO I DZIAŁAŃ PODJĘTYCH PO ZAKOŃCZENIU KONTROLI

Kierownicy kontrolowanych jednostek nie wnieśli zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokołach kontroli

Oceny, uwagi i wnioski wynikające z ustaleń kontroli zostały przedstawione w 45 wystąpieniach pokontrolnych skierowanych do ministrów, kierowników urzędów centralnych (Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Główny Urząd Statystyczny, Narodowy Bank Polski) oraz wojewodów.

W wystąpieniach tych zawarto w sumie 112 wniosków pokontrolnych, w 4 przypadkach odstąpiono od formułowania wniosków.

Wnioski zawarte w wystąpieniach pokontrolnych skierowanych do wymienionych adresatów dotyczyły w szczególności:

- powołania Zespołów ds. usuwania negatywnych skutków PR2000,
- przeprowadzenia inwentaryzacji systemów łączności, informatyki oraz sterowników funkcjonujących we właściwych urzędach oraz jego jednostkach organizacyjnych (podległych i nadzorowanych) narażonych na PR2000, bądź jeżeli prace związane z inwentaryzacją są w toku - przyśpieszenie i ich szybkie zakończenie,
- sprawdzenia odporności systemów łączności, informatyki oraz sterowników na PR2000 poprzez przeprowadzenie środkami własnymi stosownych testów (wraz z ich udokumentowaniem), bądź przez zlecenie ww. prac wyspecjalizowanym firmom, a także wyegzekwowanie od producentów sprzętu i oprogramowania - dokumentów (np. certyfikatów) potwierdzających odporność na PR2000,
- opracowania procedur awaryjnych (Planów Awaryjnych) w związku z możliwością wystąpienia tzw. efektu „Roku 2000”, uwzględniających zarówno zestawienia potencjalnych zagrożeń wynikających z możliwości nie zmodyfikowania wszystkich systemów teleinformatycznych przed datą krytyczną, jak również sposoby rozwiązania tych zagrożeń,
- sporządzenia, zakończenia, uaktualnienia, zatwierdzenia i terminowej realizacji harmonogramów działań mających na celu zapobieżenie, bądź zminimalizowanie ewentualnych zagrożeń wynikających z PR2000,
- monitorowania stanu przygotowania urzędu i jego jednostek organizacyjnych, podległych i nadzorowanych oraz tych dla których urząd jest organem założycielskim lub właścicielskim, do zminimalizowania PR2000,

- podjęcia działań organizacyjnych, dostosowujących regulaminy i stanowiska etatowe do potrzeb związanych z koniecznością zapobieżenia PR2000,
- przesłania dla jednostek dla których dana instytucja jest organem założycielskim lub właścicielskim (zajmujących strategiczne pozycje w gospodarce państwa) uzupełniających informacji dotyczących specyficznych zagrożeń związanych z PR2000, jakie mogą wystąpić w ich działalności oraz możliwych sposobów ich likwidacji lub minimalizacji ze wskazaniem możliwości podjęcia merytorycznej współpracy przez te jednostki z wyspecjalizowanymi służbami urzędu,
- podjęcia działań mających na celu niezwłoczną i rzetelną realizację zaleceń określonych przez Zespół ds. Koordynacji przystosowania systemów łączności i informatyki w administracji rządowej do roku 2000, powołanego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji,
- rzetelne uaktualnianie informacji udzielanych ww. Zespołowi Koordynacyjnemu, powołanemu w MSWiA w zakresie zaawansowania prac podjętych w celu minimalizacji tzw. efektu „Roku 2000”, pozwalających na odpowiednio wcześnie dostrzeżenie zagrożeń, które mogą mieć miejsce w przypadku opóźnienia realizacji zaplanowanych zadań.

Do uwag, ocen i wniosków zawartych w wystąpieniach nie zostały złożone zastrzeżenia.

W udzielonych odpowiedziach adresaci wystąpień poinformowali NIK o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz podjętych działaniach zmierzających do wyeliminowania tzw. efektu „Roku 2000”. Z przekazanych informacji wynika, że do dnia 4 maja 1999 roku zrealizowanych zostało 28 wniosków, 34 jest w toku realizacji, a 50 dotychczas nie zostało zrealizowanych.

Warszawa, dnia 1999 roku

Dyrektor
Departamentu Administracji Publicznej

Krystyna Szajdakowska

Zatwierdzam:

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Janusz Wojciechowski
Warszawa, dnia **05.05** 1999 r.

ZAŁĄCZNIK nr 1

Wykaz jednostek kontrolowanych

Departament Administracji Publicznej przeprowadził kontrolę w :

- Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji,
- Ministerstwie Sprawiedliwości,
- Głównym Urzędzie Statystycznym,
- Ministerstwie Finansów,
- Ministerstwie Skarbu Państwa

Departament Edukacji, Nauki i Kultury przeprowadził kontrolę w :

- Ministerstwie Edukacji Narodowej,
- Ministerstwie Kultury i Sztuki

Departament Finansów i Bankowości w :

- Narodowym Banku Polskim

Departament Gospodarki i Integracji Europejskiej przeprowadził kontrolę w :

- Ministerstwie Gospodarki

Departament Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Państwa przeprowadził kontrolę w :

- Ministerstwie Obrony Narodowej

Departament Ochrony Środowiska i Budownictwa przeprowadził kontrolę w :

- Ministerstwie Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa

Departament Pracy i Polityki Socjalnej przeprowadził kontrolę w :

- Ministerstwie Pracy i Polityki Socjalnej
- Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
- Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych

Departament Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej przeprowadził kontrolę w :

- Ministerstwie Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej

Departament Transportu, Gospodarki Morskiej i Łączności przeprowadził kontrolę w :

- Ministerstwie Transportu i Gospodarki Morskiej,
- Ministerstwie Łączności

Departament Zdrowia i Kultury Fizycznej przeprowadził kontrolę w :

- Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej

Delegatury NIK przeprowadziły kontrolę w następujących urzędach wojewódzkich:

- Delegatura w Warszawie w urzędzie wojewódzkim województwa mazowieckiego,
- Delegatura w Gdańsku w urzędzie wojewódzkim województwa pomorskiego,
- Delegatura w Olsztynie w urzędzie wojewódzkim województwa warmińsko - mazurskiego,
- Delegatura w Białymstoku w urzędzie wojewódzkim województwa podlaskiego,
- Delegatura w Bydgoszczy w urzędzie wojewódzkim województwa kujawsko - pomorskiego,
- Delegatura w Poznaniu w urzędzie wojewódzkim województwa wielkopolskiego,
- Delegatura w Szczecinie w urzędzie wojewódzkim województwa zachodnio - pomorskiego,
- Delegatura w Łodzi w urzędzie wojewódzkim województwa łódzkiego,
- Delegatura w Zielonej Górze w urzędzie wojewódzkim województwa lubuskiego,
- Delegatura we Wrocławiu w urzędzie wojewódzkim województwa dolnośląskiego,
- Delegatura w Opolu w urzędzie wojewódzkim województwa opolskiego,
- Delegatura w Katowicach w urzędzie wojewódzkim województwa śląskiego,
- Delegatura w Kielcach w urzędzie wojewódzkim województwa świętokrzyskiego,
- Delegatura w Lublinie w urzędzie wojewódzkim województwa lubelskiego,
- Delegatura w Krakowie w urzędzie wojewódzkim województwa małopolskiego,
- Delegatura w Rzeszowie w urzędzie wojewódzkim województwa podkarpackiego.

ZAŁĄCZNIK nr 2

Podstawowe akty prawne

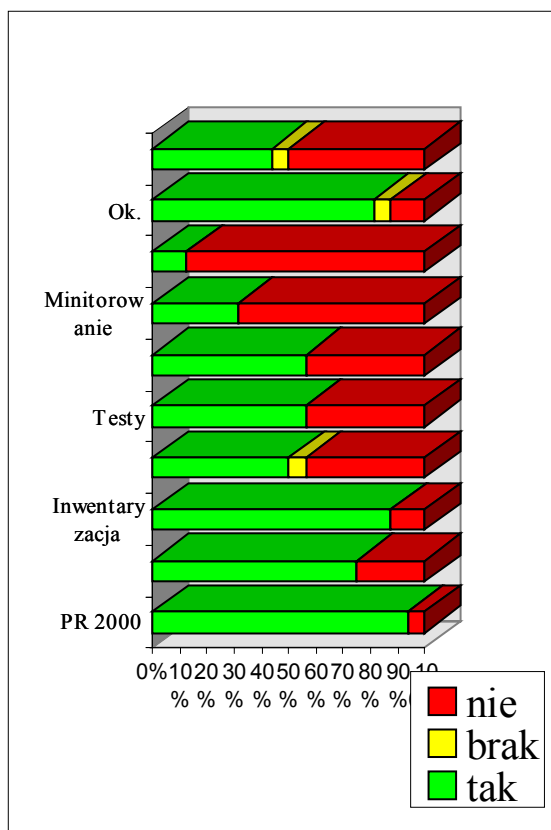
1. Ustawa z dnia 8 sierpnia 1996 r. o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów (Dz.U. Nr 106, poz. 492; zm.: Dz.U. z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 162, poz. 1126, z 1999 r. Nr 11, poz. 95).
2. Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. Nr 141, poz. 943; zm.: Dz.U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1122).
3. Ustawa z dnia 21 czerwca 1996 r. o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra (Dz.U. Nr 106, poz. 491; zm.: Dz.U. z 1997 Nr 70, poz. 443, Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 131, poz. 860).
4. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1997 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz.U. Nr 95, poz. 581; zm.: Dz.U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840).
5. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 1996 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz.U. Nr 157, poz. 799; zm.: Dz.U. z 1997 r. Nr 73, poz. 456, z 1998 r. Nr 37, poz. 206, Nr 80, poz. 518, Nr 153, poz. 993, z 1999 r. Nr 24, poz. 217).
6. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie (Dz.U. Nr 91, poz. 577).
7. Ustawa z dnia 22 marca 1990 r. o terenowych organach rządowej administracji ogólnej (Dz.U. z 1998 r. Nr 32, poz. 176).
8. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 października 1996 r. w sprawie ramowego statutu urzędu wojewódzkiego (Dz.U. Nr 123, poz. 580).
9. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. Nr 140, poz. 939; zm.: Dz.U. z 1998 r. Nr 160, poz. 1063, Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 11, poz. 95).
10. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz.U. Nr 140, poz. 938; zm.: Dz.U. z 1998 r. Nr 160, poz. 1063).
11. Uchwała Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 10 czerwca 1998 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu organizacyjnego Narodowego Banku Polskiego” (zmieniona uchwałami Nr 30/98 z dnia 6 listopada 1998 r. i Nr 5/1999 z dnia 22 stycznia 1999 r. Zarządu Narodowego Banku Polskiego).

12. Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 137, poz. 887; zm.: Dz.U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 i 1126).
13. Ustawa z dnia 25 listopada 1986 r. o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 1989 r. Nr 25, poz. 137; zm.: Dz.U. z 1989 Nr 74, poz. 441, z 1990 r. Nr 36, poz. 206, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 104, poz. 450 i Nr 110, poz. 474, z 1994 r. Nr 84, poz. 385, z 1995 r. Nr 4, poz. 17 i Nr 85, poz. 426, z 1997 r. Nr 121, poz. 770 oraz z 1989 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 108, poz. 684).
14. Uchwała Nr 119/89 Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1989 r. w sprawie nadania statutu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (niepublikowana)

Wykaz skrótów stosowanych w zestawieniu informacji o działaniach administracji publicznej w celu minimalizacji skutków tzw. efektu „Roku 2000” na funkcjonowanie sfery publicznej w Polsce

Nazwa kolumny na mapie wyników	Objaśnienie kolumny
PR-2000	Czy problem dotyczy danej jednostki : Tak- dotyczy Nie – nie dotyczy Brak – brak odpowiedzi
Zespół	Czy powołano zespół ds. roku 2000: Tak – powołano Nie – nie powołano Brak – brak odpowiedzi
Termin	Termin powołania zespołu ds. PR2000
Inwentaryzacja	Czy przeprowadzono inwentaryzację zasobów informatycznych : Tak – przeprowadzono Nie – nie przeprowadzono Brak – brak odpowiedzi
Harmonogram	Czy opracowano niezbędny harmonogram prac dostosowawczych: Tak – opracowano Nie – nie opracowano Brak – brak odpowiedzi
Testy	Czy przeprowadzono testy pokazujące, który sprzęt i oprogramowanie są odporne na efekt „Roku 2000” Tak – przeprowadzono Nie – nie przeprowadzono Brak – brak odpowiedzi
Koszt	Czy oszacowano koszt prac dostosowawczych mających na celu uodpornienie znajdującego się w instytucji sprzętu i oprogramowania na tzw. efekt „Roku 2000”: Tak – oszacowano Nie – nie oszacowano Brak – brak odpowiedzi
Monitorowanie	Czy prace związane z przystosowaniem systemów teleinformatycznych do poprawnego funkcjonowania w roku 2000 zarówno w samym ministerstwie jak też w jednostkach podległych są monitorowane na bieżąco przez Ministra Tak – tak Nie – nie Brak – brak odpowiedzi
Plan Awaryjny	Czy został opracowany Plan Awaryjny, zapewniający poprawne funkcjonowanie jednostki na wypadek najbardziej pesymistycznej wersji wydarzeń Tak – tak Nie – nie Brak – brak odpowiedzi
OK.	Czy oprogramowanie i sprzęt znajdujący się w instytucji będzie dostosowany do działania po 31.12.1999: Tak – będą Nie – nie będą Brak – brak odpowiedzi
Sam.	Czy problemy roku 2000 będą rozwiązywane własnymi siłami: Tak – tak Nie – nie Brak – brak odpowiedzi

[illegible]

ZAŁĄCZNIK nr 4

Wykaz skrótów stosowanych w zestawieniu informacji o działaniach administracji publicznej w celu minimalizacji skutków tzw. efektu „Roku 2000” na funkcjonowanie sfery publicznej w Polsce

Nazwa kolumny na mapie wyników	Objaśnienie kolumny
PR-2000	Czy problem dotyczy danej jednostki : Tak- dotyczy Nie – nie dotyczy Brak – brak odpowiedzi
Zespół	Czy powołano zespół ds. roku 2000: Tak – powołano Nie – nie powołano Brak – brak odpowiedzi
Termin	Termin powołania zespołu ds. PR2000
Inwentaryzacja	Czy przeprowadzono inwentaryzację zasobów informatycznych : Tak – przeprowadzono Nie – nie przeprowadzono Brak – brak odpowiedzi
Harmonogram	Czy opracowano niezbędny harmonogram prac dostosowawczych: Tak – opracowano Nie – nie opracowano Brak – brak odpowiedzi
Testy	Czy przeprowadzono testy pokazujące, który sprzęt i oprogramowanie są odporne na efekt „Roku 2000” Tak – przeprowadzono Nie – nie przeprowadzono Brak – brak odpowiedzi
Koszt	Czy oszacowano koszt prac dostosowawczych mających na celu uodpornienie znajdującego się w instytucji sprzętu i oprogramowania na tzw. efekt „Roku 2000”: Tak – oszacowano Nie – nie oszacowano Brak – brak odpowiedzi
Monitorowanie	Czy prace związane z przystosowaniem systemów teleinformatycznych do poprawnego funkcjonowania w roku 2000 zarówno w samym urzędzie wojewódzkim jak też w jednostkach podległych są monitorowane na bieżąco przez Wojewodę Tak – tak Nie – nie Brak – brak odpowiedzi
Plan Awaryjny	Czy został opracowany Plan Awaryjny, zapewniający poprawne funkcjonowanie jednostki na wypadek najbardziej pesymistycznej wersji wydarzeń Tak – tak Nie – nie Brak – brak odpowiedzi
OK.	Czy oprogramowanie i sprzęt znajdujący się w instytucji będzie dostosowany do działania po 31.12.1999: Tak – będą Nie – nie będą Brak – brak odpowiedzi
Sam.	Czy problemy roku 2000 będą rozwiązywane własnymi siłami: Tak – tak Nie – nie Brak – brak odpowiedzi

Lp	Nazwa jednostki	PR-2000	Zespół	Termin	Inwentaryzacja	Harmonogram	Testy	Koszt	Monitorowanie
1	Mazowiecki Urząd Wojewódzki	tak	nie	98-09-01	nie	nie	nie	nie	nie
2	Pomorski Urząd Wojewódzki	tak	tak	98-10-08*	tak	tak	tak	tak	nie
3	Warmińsko - mazurski Urząd Wojewódzki	tak	tak	98-07-28	tak (niepełna)	tak	nie	tak	nie
4	Podlaski Urząd Wojewódzki	tak	tak	98-07-31	tak	tak	tak	tak	tak
5	Kujawsko - pomorski Urząd Wojewódzki	tak	tak	98-08-03	tak	tak	tak (niepełne)	nie	nie
6	Wielkopolski Urząd Wojewódzki	tak	tak	98-06-01	tak (niepełna)	tak	nie	tak	nie
7	Zachodnio - pomorski Urząd Wojewódzki	nie	tak	brak	tak	brak	nie	nie	tak
8	Łódzki Urząd Wojewódzki	tak	nie(osoba odpowiedzialna)	brak	tak	nie	tak	nie	tak
9	Lubuski Urząd Wojewódzki	tak	tak	98-08-10	tak (niepełna)	nie	nie	nie	nie
10	Dolnośląski Urząd Wojewódzki	tak	tak	98-07-01	tak	nie	tak (niepełne)	tak	nie
11	Opolski Urząd Wojewódzki	tak	tak	98-07-28	tak (niepełna)	tak	tak (niepełne)	tak	nie
12	Śląski Urząd Wojewódzki	tak	nie	brak	nie	nie	nie	tak	nie
13	Świętokrzyski Urząd Wojewódzki	tak	tak	98-04-05	tak	tak	tak	tak	nie
14	Lubelski Urząd Wojewódzki	tak	tak (komisja)	98-05-05	tak	nie	tak (niepełne)	nie	nie
15	Małopolski Urząd Wojewódzki	tak	tak	98-05-07	tak	tak	nie	tak	tak
16	Podkarpacki Urząd Wojewódzki	tak	nie(osoba odpowiedzialna)	98-07-01	tak (niepełna)	nie	tak	nie	tak

* Pierwszy zespół zajmujący się zagadnieniami związanymi z PR2000 powołany został 3.09.1994 r..

